

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r. t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
 Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyitottér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Lajos napja.

Mély és példátlan az a szeretet, melylyel a magyar nép Kossuth Lajost egykor életében körülvette, most pedig emlékeiben körülveszi. Kevés olyan alakja van a történelemnek, akinek neve annyira hozzánőtt volna népe lelkéhez, egy nép életében a hazafias lelkesedés és keserűség minden nyilatkozatához.

Tudja és érzi mindenikünk, hogy ez a név mennyit jelent nemzetünk életében. Tudja és érzi mindenikünk, hogy ez a név többet jelent, mint amennyit elmondani vagy leírni lehetne.

Ő volt egyik vezére azon reform-mozgalomnak, mely tétlen mozdulatlanságra kárhoztatót nemzetünk újjászületését a múlt század első felében előkészítette.

Ő volt a lelke azon energikus munkásságnak, mely történelmünk fordulópontját, az 1848-iki magyar alkotmányt, jövő nemzeti fejlődésünk biztos alapját, megépítette.

Amikor azaz ellenségeink a még alig meglebbent szemfedőt újból ránk akarták szorítani s a jelentkező elleterőt kajánul belénk fojtani: ő volt az a velőket járó trombitaharsogás, melynek erős hangjaitól a holt-eleven tetemek kötelékei lehullottak, s a szibadság helyét új élet, az ifjuság élete, ezen életrek lüktető erreje, az elleterőnek minden igénye, rugékonysága, munkabírása, rajongása s önfeláldozása foglalta el.

Ő adta ki először a jelszót a magyar gazdasági élet függetlenítésére. Ő volt a legihlettebb profétája az önálló magyar nemzeti létel történelmi jogosultságának s a benne gyökerező sziklaszilárd bizalomnak. Ő volt az a nagyszerű agitátor, akinek gyújtó szavára kész hadsereg támadt rögtönösen; s győzelemről győzelemre szállva emelkedett fel a halhatatlanságba, az örök élet dicsőségébe. Ő volt az a nagyszerű agitátor, aki még akkor is, mikor a kard kettétörve kihullott kezéből, lángelméje és lelkesedése tüneményes fényével beragyogta az egész művelt világot és rokonszenvet gyűjtött számunkra sok szenvedésünkben.

A szeretet, melynek drágaköve a néplelek kincstárában őrzetik és bőven szórja ragyogását dalban, legendában és lelkesedésben: elmulthatatlan. Sőt napról-napra fényesedik; s mi köréje gyülekezünk, benne világozást és melegséget keresünk, belőle táplálkozunk, tőle vigasztalódunk, mikor hűvös borulat tolakodik nemzeti létünk egén a napsugarak elé.

De az egész nemzet lelke hálás és hűtelen hozzá nem lesz soha.

Ő is szenvedett mi értünk; mi is meg-szenvedtünk ő érte. A közös szenvedés a beleje szótt vigasznak, reménynek, bizalomnak, álomnak, aspirációnak közössége aztán még szorosabbra fűzte köztünk a kap-

csolatot. Mohó vágyakozással lestük üzenetét; repeső szívvel és könnyek közt áradozva olvastuk írásait.

Az ő eszméi és törekvései a nemzeti élet tartalék tökéjét képezik. Innen merít a nemzet a haladásra tetterőt, az önállóságra lelkesedést és kötelességérzetet. De az ő tűz-lelkéből meríti a lángostort is, a melylyel végig korbácsolja azokat, kik a nagy nevet s a magyar népnek iránta való lelkesedését a maguk önző céljaira használják fel s bár az ő zászlójára esküdtek s vele győztek: eszméihez azonnal hűtelenek lesznek, mihelyt a hűtlenség béret megkapták.

A magyar nép az ilyen kufarokat bizonyosan ki fogja ostromozni abból a templomból, melyet a „magyar függetlenség“ szent eszméjének tisztelőtére, ápolására és előkészítésére emeltek.

Szemle.

Horvátországból különös hírek jönnek. A mit 37 éven keresztül nem is vártak: most megkapták, a Horvátországon átmenő magyar államvasuti vonalakon horvát lesz a szolgálati nyelv, mely mellett azonban magyarul is kell tudni. Lassanként azonban a Horvátországhoz is létesítendő vasuti tanfolyam valószínűleg el fogja horvátosítani az egész vasuti szolgálatot. És mi lesz Fiumével, mely túl van Horvátországon, de a magyar állam adminisztrációjához tartozik? Mibelyt arna a kis darab földre ér a vonat, azonnal magyar vasutivá válik a horvát kalauz? és viszont, mihelyt — egy felóra alatt — Fiuméből Buccari felé robbog a vasut, a magyar kalauz elfeled magyarul? Igazán feltűnő, hogy azok a horvátok, akik a képviselőházban obstrukciót csináltak, akik magyarul nem tudtak, sokkal többre vitték, mint elődeik, akik horvát beszédet soha sem mondtak, ellenben igazi jó horvát testvérek voltak.

A legjellemzőbb választ a mostani, igazán felesleges magyar előzékenységre Budiszavlyevics horvát képviselő adja meg, aki Rakodezay bárhoz így szól: „Komiszárius ur, jelentse Wekerlének, hogy engedményeit egész Horvátország megvetéssel visszautasítja!“ És ime: a horvát jogpárt nagy gyűlése ugyanezt mondotta ki határozatában. Kellett ez nekünk? *

A nagykarolyi választás miatt a néppárt megharagudott. Ki akar válni a koalícióból, amint a „Magyarország“ is hirdeti. Mások azt tartják, hogy a parlamenti helyzet javulását jelenti egy nemzeti szempontból megbízható ellenzék kialakulása. Rakovszky István, a képviselőház alelnöke erősen pártolja ezt a mozgalmat és így ősszel érdekes, bár nem egészen szerencsés politikai tünetre

van kilátásunk. Szerencsére az alkotmány-párt hű akar maradni a koalíció alakulásakor a függetlenségi párttal megállapított alapelvekhez.

Amerikába vármegyénkől is sokan vándorolnak ki szerencsét próbálni. Ezeknek jó lesz tudomásul hozni ezt a táviratot: Trencsén vármegye némely vidékére a szokottnál több kivándorló érkezik vissza Amerikából, kiket itt csalódások értek! Jó lesz megszívvelni ezt a hirt, mert igaz. Nem mind arany, ami fémlik!

Zalathára, Magyarigenbe Fogarasi „anyaköri elnök“ stratégiája értelmében, dr. Asztalos és több jeles korifeus szállott ki. Állítólag politikai elveiket akarták megmagyarázni a románoknak. Ez helyes eljárás is. Az általuk megnyerhető románok majd közülök fognak alkalmas képviselőt választani. Némelyek szerint azonban az alispán ellen akartak intrikálni. Az is lehet. Csak az a furcsa, hogy miért akarnak most szerezní bizonyító adatokat, amikor már eddig is biztosnak hirdették az alispán bukását?! Hát nem volt ehhez eddig még biztos bizonyítékuk? Ugy? De kiabálni tudtak és gyanusítani képesek voltak?

Vegyes hírek.

— Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.

— Olvasóinkat kérjük, legyenek szívesek előfizetéseik megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével bennünket támogatni.

Nagyenyed város polgárságához!

A Kossuth Lajos Asztaltársaság f. év augusztus 25 dikét estéli világitással óhajtja megünnepelni Kossuth Lajos, nagy hazánkfia, a magyar szabadság megváltója emlékére.

Emlékezzünk tehát!...

Áldozunk hazafias kegyelettel láng-lelkű szabadsághősünk áldott emlékének!

Világitásuk ki mindannyian — pártkülönbség nélkül — ma, vasárnap este lakásunk ablakait!

Legyen méltó hálás és hazafias kegyeletünk e külső megnyilvánulása Kossuth apánk szent nevéhez s Nagyenyed város honfiai és honleányaihoz!

A Kossuth Lajos Asztaltársaság nevében:

Molnár Károly,
 elnök.

Tóbiás Jenő,
 titkár.

— **Kinevezések.** A földmivélségi miniszter De z s ő Zsigmond nagyenyedi m. kir. főerdész erdőmesterré, S z a l á n c z y László gyulafehérvári m. kir. erdész főerdésszé kinevezte.

— **Áthelyezés.** Az erdélyi róm. kath. státus igazgató tanácsa K u l c s á r Ferencz főgimnáziumi rendes tanárt saját kérésére Brassóba helyezte át.

— **A minoriták nagy gyűlésén** ft. Deli Ölon, a nagyenyedi rendház 20 éven át buzgó és szeretetreméltó volt főnöke az aradi rendház főnökévé választott.

— **Dr. Posta Béla** egyetemi tanár a székesegyházban végzett ásatások megtekintésére a napokban Gyulafehérvárrt időzött.

— **Katonáink,** kiknek tömeges látogatása néhány napon át élénk tette városunknak így nyári időben különösen egyhangú életét, elvonultak a Szászsebes környéken tartandó nagygyakorlatokra. A kolozsvári 21. honvéd-gyalogezred folyó hó 23-dikán, a marosvásárhelyi 22-sők és huszarak folyó hó 24-dikén vonultak tova.

— **A minoriták nagygyűlése.** A minorita-atyák Szegeden nagygyűlést tartanak és e nagygyűlésre odaérkezett Reiter Domonkos, a rend generalisa is, valamint Csák Czirjek eddigi rendfőnök is. Pénteken reggel az ünnepi istentisztelet után, melyet Reiter Domonkos generalis végzett, gyűlésre vonultak vissza a kormánytanácsosok és a rendházak képviselői. A gyűlés első teendője volt, hogy megvizsgálja a megbízottak mandátumát. Ezután nevezetes esemény történt. Az eddigi rendfőnök letette tizenkét éven (két cikluson át) viselt tisztét és a rend pecsétjét átadta a generalisnak, aki hivatalától fölmentette. Azután zárt ajtók mögött kezdődött a rendfőnök választás. A szavazás csendülával, titkosan történt. Ha ilyenkor reggeltől éjfélig a rendtagok nem tudnak megegyezni a rendfőnök személyében, akkor a rendfőnököt tetszése szerint a generalis nevezi ki. Ugyancsak az ő joga a megválasztott rendfőnök megerősítése, vagy a választás megsemmisítése. Az új rendfőnök megválasztását a kolostor kapuja előtt hirdetik ki. Azután a káptalan a rendi generalissal a templomba vonul, ahol megtörténik az új fő méltóság beiktatása. Szombaton reggel a nagymisést már az új rendfőnök dr. Lakatos Ottó, nagybányai volt hittanár szolgáltatta, mely után a rendházak főnökeit s a rendi kormánytanácsosokat választották meg.

— **Búcsú.** Mindazon ismerőseinknek, jóbarátainknak és jóakaróinknak, akiktől a rendelkezésünkre álló idő rövidsége, vagy valamely más ok miatt, személyesen nem búcsúhattunk el, ez úton mondunk Isten-hozzádot. Kérjük őket, tartsanak meg jóemlékezetükben. K e n o s y Lajos, áll. isk. igazgató-tanító és családja.

— **A szászsebesi ev. ref. egyház,** mely lételet nt. Benedek Károly alvinczi ref. lelkész laukadatlanul buzgó tevékenységének köszöni, megható ünnepet ül folyó hó 25-dikén, Búcsúzik alapítójától, lelki atyjától. Szászsebes külön egyházközséggé alakult, s mint ilyen papot választott t. Kovács Károly személyében, a kit egyházi hatósága ugyanez nap igitat be székebe. Az ünnepély sorrendje: 1. Előjáték orgonán: Makkai Dániel énektanár által. 2. Gyülekezet éneke: XC. zsoltár, orgonán kíséri. Makkai Dániel. 3. Búcsúzó és beiktató beszéd. Tartja: Benedek Károly ref. egyházmegyei főjegyző. 4. Gyülekezet éneke: CCXIX. Dicséret 1. és 3. vers, orgonán kíséri: Makkai Dániel. 5.

Ima: Tartja: Kovács Károly új ref. lelkész. 6. Gályarabok éneke: Éneklis orgonán kíséri: Makkai Dániel. 7. Beköszöntő beszéd. Tartja: Kovács Károly új ref. lelkész. 8. Ének: „Menybenlakó én Istenem.“ Éneklis és orgonán kíséri: Makkai Dániel. 9. Hymusz.

— **Kegyetlen menetelés.** A honvéd háziezred Kolozsváron állomásozó zászlóaljai pénteken reggel indultak el Torda felé, hogy találkozzanak és egyesülve a többi zászlóaljjal a nagygyakorlat színhelyére vonuljanak. A parancs szerint a legénység kora reggel 3 órakor teljes felszereléssel, fejenként 130 drb eléstöltéssel a borjuban jelent meg a gyülekezésen a kolozsvári kaszárnya udvarán. Nehéz terhüket súlyosbította, hogy a diszruhát, az atillát s a kék nadrágot is minden embernek magával kellett vinnie, hogy a király születésnapjára parádéba öltözhessenek. Már az indulás reggelén forró napsütésre volt kilátás és több századparancsnok aggodalmát fejezte ki a legénység túlterhelése fölött. De csak a 12-ik század emberségesen érő kapitánya könnyített katonái sorsán. Társzekerekre rakatta a legénységnek súlyos töltényeit s főlöszleg ruházatát s úgy vitette az ezred után. A többi század legénysége 60 kilónál is több rakományval indult utnak. A Torda felé vezető poros tündöfűllesztő országúton agyvelőtikkasztó melegben vánszorgott az ezred. Valóságos halálmars volt ez. S a szegény honvedek Tordáig csak egy felőrs pihenőt kaptak. Azt sem a „hármás“ fogadónál, ahol egy kis árnyékot kaptak volna, hanem a forró napsütésben. S mikor beertek Tordára, tizenöt ember rogyott össze félholtan a fáradtságtól s a melegségtől. A szegény embereket a nyomban rögtönözött tábori kórházba szállították s ott ápolták.

— **A kofák megrendszabályozása.** Az „Erdélyi Hírlap“-ból olvassuk a következőket: „A kolozsvári piaczkokra járó házi-asszonyok megnyugvással fogják tudomásul venni, hogy annyi jogosult panasza után végre mégis csak megtörtént a kofák megrendszabályozása. Rég tudott dolog, hogy a piaci drágaságnak egyik legfőbb oka a kofák terrorisztikus föllépései, amelylyel a termelőket megrohanják és a vásárló háziasszonyokat elriasztják, legtöbbször nem a legillendőbb szavak alkalmazásával. Erélyesen belenyúlt ebbe a darászfészékbe a vásárbizottság, a midőn a kommunitásnak rég meghozott idevonatkozó határozatát foganatosította s a termelőket a viszontelárusítóktól helyrajzilag külön választotta.“ Ideje volna, hogy nálunk is tennének már valamit a kofák terrorizmusa ellen.

— **Javítják a Mátyás-szobrot.** Róna József szobrász Kolozsvárrt tartózkodik és a Mátyás-szobor lovának lábán mutatkozó repedések által szükségessé vált munkálatokat végezteti. A nagyszabású és költséges munkát mely abban áll, hogy a ló lábába cement helyére öntötenek, közelebb be fogják fejezni.

— **Apróságok az egri ünnepekről.** Az ifjusági tornaversenyen történt. A lelkes fiúk a kaszárnya udvarán a verseny végével elénekelték a Kossuth-nótát. Az ezredes mint egy furia ugrott Szederkényi függetlenségi párti főispánhoz és kérdőre vonta. Ez mentegetőzött, hogy nem tudott felőle, aminthogy igaz is, mert különben legalább is megpróbálta volna elejét venni. A fiukat valósággal úgy kergették ki a kaszárnyából. Az országos dalos-ünnep előtt a főispán ágyukat kért a katonaságtól; s csak a honvédelmi miniszter pártfogása útján sikerült

ezt is kieszközölni. De zenekart már nem adtak. Közbeesett a király születésnapja. Eger biborosa ünnepe ebédet adott; ezen már volt katonai zene; játszott is, főképpen a Gotterhaltét, nem is egy taktusát, hanem az egészét. S a jelenvolt kurucok: Szederkényi, Hellebrooth, Babocsay, Endrey, Irsay, Hebrony, Csépany orsz. képviselők felállva hallgatták a zenét, melyet a nép előtt hóhértának nevezettek. S vajjon hová ültették ezen az ebéden az országgyűlés és elnökség megbízottait? Az asztal végére. Egy kis cs. és kir. hadnagy is megelőzte őket a sorban.

— **Dinamitmerénylet az aradi gyorsvonat ellen.** A Predeából Budapestre menő gyorsvonatnak kedden reggel 8 órakor kellett volna az aradi állomásra berobognia, azonban a vonat csak 40 percnyit késéssel érkezett meg. A vasuti tisztviselők már a vonat beérkezésekor meglepetve látták, hogy nem a várt mozdony hozza a vonatot, hanem egy másik gép. Az aradi állomáson, ahova jelezték, hogy a vonatot valami baleszt érte, csakhamar elterjedt a hír, hogy a vonat ellen merényletet követtek el. A vonatkísérő személyzet előadása nyomán ismertté lettek a szerencsétlenség részletei is. A 601. számú budapesti—predeáli gyorsvonat hétfőn éjjel tizenegy óra tájban érkezett a Brassón innen fekvő Földvárhoz, ahol az Olt hidján át kellett robognia. A gyorsvonat rendes menetsebességgel haladt. Közvetlen a hid feljárata előtt ágyudörgészerű robbanás hangja reszkettette meg a levegőt. A gyorsvonat kocsijai is meginogtak, a vonat ettől fogva tehervonat lassúsággal haladt tovább s a hid tulsó oldalán hirtelen megállott. Az utasok, akik a legrosszabbtól tartva állottak a rettenetes robbanás, halálra rémülten ugráltak ki a kocsiból és siettek a mozdony felé, mert a hangot előlőrről hallották és sokan azt hittek, hogy a kazán robbant föl. Ekkor látták, hogy a mozdony nagyobb sérüléseket szenvedett. Az utasok a sinek mellett visszavél futottak s a hid feljárománál látták, hogy dinamit-robbanás történt, amely a sineket nagy darabon feltépte és messzire elhajította. A mozdonyt felőrai munkával a mozdonyvezető olyan állapotba helyezte, hogy tehervonat gyorsaságával tovább haladhatott és hogy a tövisi állomásig elvonszoltatta a kocsikat. Tövisen új mozdonyt kapcsoltak a vonat elé, amely aztán akadálytalanul robboghatott be Aradra.

— **A vonat kerekei alatt.** Brassó melletti Alsórákos állomás előtt Peter János alsórákosi földbirtokos fia öngyilkossági szándékból a gyorsvonat elé vetette magát. A vonat kerekei Péter Zsigmond mindkét lábát levágták és rövid kilődás után a szerencsétlen fiú meghalt. Tettének oka buszkomorság volt.

— **Elmaradnak az ellenőrzési szemlék.** A honvédelmi miniszter a hivatalos lapban rendeletet tett közzé, mely szerint a közös hadsereg, a honvédség tartalékos legénységi állományába tartozó legénység idei ellenőrzési szemléi, valamint a népfölkelés időszakai jelentkezései az idén nem tartatnak meg. Ez a rendelet nem érinti a szokásos tiszti jelentkezéseket, amelyek továbbra is kötelezők maradnak.

— **Edwárd király és a világbóke.** Edwárd király útja s látogatásai nem csupán a szokásos diplomáciai szokásnak következményei, hanem azokat oly czéliből teszi az angol uralkodó, hogy nagy eszméjét, a világbékét megvalósíthassa. Ó ugyanis nem nemzetközi konferenciák útján, hanem

szemé
hivék
alapon
zetköz
nemze
quo m
ságnal
világb

pott A
Klemm
ugyan
ber ir
van, s
gyona
vétele
bizony
equipa
annak
Es ez
mely v
latért
adni. I
a köve
Eugéni
szöveg
auf r
„Dama
Madrid
reisen
landók
nek át

— **F
rosván
meg az
Marosv
iskolák
a felső
A felvé
mélyes
tatandó
oltási
van ez
ifjaiokn
szép jöv**

— **A
államvas
rozza, h
az utóbb
merényl
Igy rem
dályozás**

— **Eg
sere Hu
Wildeg
irja: A
hat csibé
magukra
csibéket
kosárkáb
közben
estére p
tették. A
kója, a t
figyelte
nélkül a
a csibék
gattak,
tőzkodott
sik kis c
Belline f**

női és f

Teme

személyes rábeszéléssel igyekeznek tervének híveket szerezni. Az összes követségek más alapon való szervezésével, valamint a nemzetközi bíróság felállításával, a jelenlegi nemzetközi, politikai és gyarmatügyi status quo megszilárdításával s a nemzetközi bíróságnak hatalmi tényezővé tételével akarja a világbékét megvalósítani.

— **Szélhámósok.** Érdekes levelet kapott A. von R.-től Bakó Karoly építész és Klemm Pál fakereskedő Madridból. Egy es ugyanazon írásból gyanítható, hogy egy ember írja, arra kérve fel, hogy őt, ki eizárva van, segítse meg leánya és 900.000 frt. vagyona megmentésében azzal, hogy levele vétele után azonnal utazzék Madridba, hol bizonyos czimtól átveheti a feladóvevényt equipagejáról, melyen egy koffer van és annak egy rejtett fiókjában van a vagyon. És ez a feladott equipage országunk valamely vasuti állomásán fekszik, ezen szolgáltatért kész 40%-ot az összegből jutalekot adni. Elhatározásáról sürgönyt vár elsőnek a következő czimen: „Josse Gobo santa Eugénia 87 Madrid, Spanien“, a sürgöny szövege ez legyen „Bruder Mariano ist auf reisen Karl Bakó“. II-diknek pedig „Damaso Para Calle Medelin 6 segundo Madrid, Spanien. Bruder Meinandro ist auf reisen Paul Klemm“. Czimettek nem hajlandók elutazni, de a leveleket a rendőrségnek átadták esetleges intézkedés végett.

— **Felső kereskedelmi iskola Marosvásárhelyt.** Szeptember elején nyílik meg az első székely kereskedelmi iskola Marosvásárhelyen. Jelentkezhetnek a közép iskolák (gimnázium, reál, polgári) IV. vagy a felső népiskola III. osztályát végzett ifjak. A felvételek szeptember első hetében személyes jelentkezés mellett történnek. Bemutatandó okmányok: iskolai, születési és újra oltási bizonyítványok. Nagy jelentősége van ez iskolának a székelyföldön. Ajánljuk ifjainknak menjenek minél tömegesebben e szép jövővel kecsegtető realis pályára.

— **Az erdélyi vasutak őrzése.** Az államvasutak aradi üzletvezetősége elhatározta, hogy miután az erdélyrészi vonalakon az utóbbi időben gyakran történnek dinamit merényletek, minden vasuti hidhoz őrt állít. Így reméli a további merényletek megakadályozását.

— **Egy kutya mint kotló.** Az „Unserer Hunde“ című heti lapnak dr. Amsler Wildeggből többek között a következőket írja: A baromi udvarban egy tyúk kiköltött hat csibéjét pár nap múlva természetellenesen magukra hagyta. Az elhagyott gyenge kis csibéket a házbéliek egy szénával kirakott kosárkába helyezték, táplálgatták, napközben levegőre vitték, napsütötte helyre, estére pedig a kosarat a meleg konyhába tették. A háznak Belline nevű nőtény tacsója, a tehetetlen kis csibéket éberem megfigyelte és minden közbelépés vagy unszolás nélkül a csibék gondviselőjévé szegődött. Ha a csibék a napsütötte gyepen ide-oda kószálgattak, Belline közelükben heverészve tartózkodott és vigyázott rájuk. Ha egyik-másik kis csibe nagyon messzire elkalandozott, Belline fölkapta és kosár közelébe vitte. Ha

estére a honyhában, természetükhöz képest magasabb helyre elülni igyekeztek, akkor Belline aggódva egyenként leszedegette és a kosár mellett fekvő őrizte őket, míg teljesen beállott a sötétség. Belline gondviselő szerepét napról-napra hűségesen ellátta mindaddig, míg a csibék csirkékké nem lettek és felszabadultak a ritka gyámság alól.

— **Pusztuló madárfajok.** Nem szükséges az állatvédelemnek oly sokak által elfogultnak ítélt álláspontjára hivatkozni akkor, mikor a legelesebben kárthatjuk azt a korlátlan és esztelen pusztítást, melyet az emberek, hol könnyelműségéből, hol nyereségvágyból az állatvilágban, kivált a madarak közt véghezvisznek és mely odavezetett, hogy ma már egyes madárfajok teljesen kivesztek, mások pedig veszendőben vannak. A múlt évben Londonban tartott nemzetközi ornithológiai kongresszus alkalmával a londoni Rotschild az ilyen madárfajoknak egész sorozatait ismertette, melyek közül megemlíjük pl. a labradori kacsát, a Maurice-szigetbeli galambot, az Auckland-i harist, a Martinique-beli rigót, a fekete émut, mint teljesen eltűnt madarakat és a veszendőben lévő madárfajok közül a kondort, a Sandwich-szigetbeli ludat, az Ozori-szigetek pirókját, a fehérfejű czinegét stb. Nem habozunk kimondani azt, hogy mérhetlen bűnnek tartjuk, ha a fölényes, észbeli előnyökkel felruházott ember a természet többi teremtményei fölé kerekedvén, hatalmával annyira visszaél, hogy egyes állatfajoknak a föld színéről való eltűnését okozza és ennek a bűnnek sulya nemcsak a lelketlen vadászokat és pusztítókat, de az illető országoknak hatóságait is terheli, melyek vétkeközönyből nem törődnek azzal, hogy állatviláguknak egyes fajai szemük láttára végleg kiirtassanak.

— **A szörnyeteg divat.** Egy szaklapban olvassuk a jelzett czim alatt azt az adatot, hogy Amerikából évenként három millió pézsmahódbőr jön Európába, amelyekből ugynevezett boá-kat vagy gallérokat készítenek. Éppen úgy, mint ahogy a kék róka a prémvászkok kapzsisága folytán elpusztult és már csakis Szibériában mesterségesen tenyésztve található, veszendőben van a pézsmahód.

— **A Nap.** A fővárosi zurnalisztika valóságos szenzációja A Nap, mely ma az ország legfüggetlenebb, legszókimondóbb, legnépszerűbb és legelterjedtebb ellenzéki napilapja. A Nap a közönség rajongó szeretetétől kísérve, egy csapásra hódította meg a szíveket. Minden száma kész meglepetés és szenzáció. A Nap függ tle D, érdekes, tartalmas és teljes krónikása a napnak, s minden más lap megelőzésével már a kora reggeli órákban kapja kezéhez a vidéki olvasó. A Nap felolós szerkesztője: Braun Sándor. Politikai ezikkeinek legnagyobb részét Lengyel Zoltán, a magyar ellenzék e fényes nevű vezéralakja írja. Irodalmi főmunkatársa: Bródy Sándor. Belső dolgozóitársai: Ábrányi Emil, Bródy Sándor, Cholnoky Viktor, Erdély Jenő, Feld Aurél, Gábor Andor, Haasak Géza, dr. Hajdu Miklós segéd-szerkesztő, Holló Márton, dr. Kalmár Antal, Kemény Simon, Lengyel Zoltán, Nadas Sándor, Pásztor Árpád, Székely Miklós, Szabolcs Bálint, Szép Ernő. Ez a névsor — élén Braun Sándor szerkesztővel — kész program. Hangban, tartalomban, formákban, színekben s elevevényben új ez az újság. Valósággal zászlóvivője A Nap a magyar függetlenségi törekvéseknek és egy politikai, mint újságírói sikerei óriási tényezővé tették. A Nap hársábjain tükröződik a leghívőbban a magyar

közönség érzelmevilága. Külön szenzációja, hogy a legkorábban megjelenő újság a legolcsóbb is. Egy szám ára 4 fillér (2 kr.), előfizetési ára egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér (70 krajczár). Az érdeklődőknek A Nap kiadóhivatala (Budapest, VIII, Rókk Szilárd-utca 9. sz.) készséggel küld mutatványszámot.

Közgazdaság.

Hogyan lehetne mezőgazdaságunk jövedelmezőségének emelésével kapcsolatosan a munkáshiányt eredményesen ellensúlyozni?

Írta: Ambrózi Mihály, a Fischer és Társa cég tagja.

Mezőgazdasági szaklapok vagy folyóiratok olvasásánál fel fogjuk tűnni az általános mezőgazdasági munkáshiány iránt emelt panaszok. Hazánk némely vidékén ezen hiány évekként ezélt volt már érezhető különösen aratás idejében, oly annyira, hogy az érdekelt vidékek birtokosai kényszerítve voltak termékeik eltakarítására határtalan magas munkabéreket aldozni. Itt Erdélyben az elmúlt esztendeig ugyan, ugy a munkások hiánya mint a tulságos magas bérek miatt panaszunk nem lehetett, mivel minden időben elegendő munkaerő megfelelő bérek mellett állott rendelkezésünkre, miért is munkáshiányt összeköttetésben igen emelkedett árakkal, eddig nem ösmertünk.

Nálunk a munkáshiány beálltát, eltekintve a vidéki lakosság növekedő kivándorlásától, különösen az elmúlt év állandó kedvezőtlen időjárásának tulajdoníthatjuk. A sok májusi és júniusi esőzések a földek és szőlők megmunkálását annyira hátráltatták, hogy később, a jobb idők beálltával mindenki első akart lenni mezőgazdasági munkái elkészítésével, minek következtében nagy kereslet mellett, az amugy is gyenge munkásnépünk bérkövetelése hirtelen felszökött, ehez még hozzájárult azon körülmény is, hogy ugy a múlt évben, mint a jelenben, a szociális mozgalmak szószólokat falvainkba is elküldötték, kik munkás népünket magasabb bérek követelésére sarkalják.

Ha nem is pesszimiztikusan fogjuk fel a dolgot, mégis tudatában kell lennünk annak és számolnunk kell vele, hogy vidékünkön is mind érezhetőbbé fog válni a mezőgazdasági munkás hiánya, ugy hogy okvetlen szükséges már most ezen kérdéssel komolyabban foglalkozni, hogy ezen sajnos állapotot legalább idejében ellensúlyozhassuk. Egy kis béremelkedéssel okvetlen kell számolnunk, minek következtében szükséges lesz gazdaságunkat alapos változtatásnak alávetni, oly módon, hogy birtokaink megmunkálásához minél kevesebb emberi munkaerőre legyen szükségünk. Természetesen ez által birtokaink jövedelmezőségének kárt nem szabad szenvedni; hanem ellenkezőleg ezt észszerű gazdálkodás által leenyegesen növelni kell.

Hogy gazdaságunk jövedelmezőségét munkaerőmegtakarítással emeljük, ahhoz első sorban szükséges, hogy régi elavult gazdasági szokásainkkal végleg szakítsunk, és a már e téren előrehaladottabb vidékek tapasztalatait saját előnyeinkre használjuk fel. A kisbirtokosnak is a régi rendszertől, t. i. hogy

Ifj. MÉLÁSZ JÁNOS ÉS TÁRSA

női és férfi divatáru, fehérnemű és rövidáru raktára; temetkezési és hullaszállítási vállalata Nagyenyeden, Főter 3. szám.



Bátorkodunk a n. é. helyi és vidéki közönség szives figyelmét a most ujonnan berendezett női és férfi divatáru, fehérnemű és rövidáru raktárunkra föl hívni, hol jutányos árban és a legpontosabb kiszolgálás mellett szerezhető be minden szükséglet.



Temetkezések rendezését és hullaszállítást legmáltányosabb árak mellett eszközölünk, egyszerű és díszes kivitelben

állandóan csak tengerit termeljen, el kell szoknia, és gazdaságát az új kornak megfelelően berendezni, ha utóbbival lépést akar tartani.

Lássuk csak, hogyan lehetne birtokaink jövedelmezőségét emelni és a mellett a folyton növekedő munkahiányt ellensúlyozni?

Első sorban az által, ha földjeinket egy bizonyos, meghatározott gabonafélével rend szerint vetjük be, és lehetőleg kerüljük oly növények termelését, melyek sok kapálást igényelnek; mi által sok munkaerőt takarítunk meg.

A marhatenyésztés vidékünkön térben igen kis terjedelmű, gyenge, ehhez képest a szükségletet tekintetbe véve, igen előnyös takarmánytermelést folytatni.

Ha hazánk mezőgazdasági téren vezető szerepet játszó vidékek gazdálkodását figyelemmel kísérjük, minden ily vidéken igen kiterjedt marhatenyésztést fogunk látni, mivel ittrájítottak, hogy a mezőgazdaság jövedelmezősége az által emelhető legjobban, ha termékeit nem mag alakban értékesítjük, hanem hus alakban hozzuk piacra; mi különben szinte magától értődik, ha a gyenge gabona árakat az állandóan emelkedő husárakkal hasonlítjuk össze.

A mint értesültem, vármegyénk igen tisztelt gazdasági egyesülete egy Nagyenyeden felállítandó tejszövetkezet létesítését tervezi. Ennek a létesítése városunknak és környékének nagy előnyére fog szolgálni. Egy ily tejszövetkezet azonban megfelelő nagy marhaállományt követel, hogy kellő tejmennyiséggel rendelkezessék; ahol ezen marhaállomány hiányzik, ott az ily szövetkezetnek állandó, tartós fennállása el sem képzelhető. E helyen

az erdélyi szász gazdasági egyesület területein szerzett tapasztalatokra hivatkozva okvetlen szükségesnek tartom megemlíteni azt, hogy itt már évekket ezelőtt foglalkoztak tejszövetkezetek létesítésével, sajnos azonban nem mindenütt kellő eredménnyel, pl. a keresztényszigeti tejgazdaság eredményes haszonnal dolgozik, viszont más helységeken felállított ugyanily szövetkezetek nem bírnak érvényesülni; ennek oka csakis abban rejlik, hogy míg a keresztényszigeti tejszövetkezetnek megfelelő nagy marhaállomány áll rendelkezésére, a többiek ennek hiányában a szükséges tejmennyiséget előállítani képtelenek voltak, és így fennállásuk is csak ideiglenes és működésük eredménytelen volt.

Fentieket figyelembe véve marhaállományunk növelése legyen első gondunk, hogy az az igényeknek megfelelőhessen, miután tejszövetkezet létesítése a legkönnyebben volna keresztülvihető, mely aztan tejhiány miatt, rövid lét után nem lesz kénytelen üzemét idő előtt beszüntetni.

Marhaállományunk növelésének és ennek tenyésztése megváltoztatásához használjuk fel a jártasabb nagyobb marhatenyésztő vidékek tapasztalatait. Mindenütt látjuk, hol a marhatenyésztés virágzik: a mezőgazdaság is általában nagyobb jövedelmezőségnek örvend. A hazai fehér marhák helyét újabb marhafajokkal pótolják. Fehér marhánk szívósságát, igavonó képességét nem becsülhetjük eléggé, és más marhafajjal nem is pótolhatjuk; de hizóképessége igen gyenge, nagy hátránya még az, hogy igen lassan fejlődik, és tejbősége is sokkal kisebb mint pl. a pinzgauer vagy simmentali marhák,

ezen fajok kitünően alkalmasak tenyészmárhának, tekintettel azon jó tulajdonságukra, hogy gyorsan fejlődnek, igen hizóképesek és nagy tejbőségűek. Ezen fajok ugyan sokkal több ápolást és gondozást igényelnek, mint hazai marháink; de eelem dolgában semmivel sem követelőbbek mint utóbbiak, aztan azon előnyük is meg van, hogy a fogyasztott eledelt sokkal gyorsabban és jobban értékesítik.

(Folytatjuk.)

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadó:
Nagyenyedí Könyvnyomda és Papírárugyár részv.-társ.

350-1907. szám.

Árverési hirdetés.

A kolozsvári ev. ref. egyházközség tanácsa közhírré teszi, hogy a Dózsa Kálmán által a kolozsvári ev. ref. egyháznak hagyományozott ingatlanokat, nevezetesen a nagyenyedí 435 sz. tjkben foglalt 1625-1626 hr. sz. a Tóth-utca 110 szám alatti kertet, a 2408 és 2409 hr. sz. felső-lövő szímben lévő kert-rétet és az 1703-1704, 1711/1, 1711/2 hr. sz. a Nagyhorgos, Bükkös és Hosszualj helyen lévő szántó, rét-legelőt nyilvánosan önkéntes árveresen eladja.

Az árverés Nagyenyeden a ref. egyház tanácsstermében 1907. évi szeptember hó 8-án d. e. 9 órakor s folytatólag fog megtartatni. Az árverés foganatosításával Sárassy Pál gazdagodnok és Regeni György, pénztárnok bízták meg. 163 1-3

Advertisement grid for Leopold Gyula featuring various products like 'KÉSMÁRKI LENVÁZON DAMAST', 'TOKAJI CHINA-VASBOR', 'HAMMOND írógép', 'BALASSA FÉLE UGORKATEL', 'KATZER', 'BABYMIRA-CRÉM', 'Pacifio', and 'NEPELEJTS nyakkendő'.

Alsó-Fehér vármegye allspánjától.

7384—1907. alisp. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Alsó Fehér vármegye központi köz-igazgatási, árvászéki, valamint a nagyenyedi járás főszolgabírói hivatalos helyiségek fűtésére 1907/8 téli időre szükségeltető 240 kbm, kemény száraz **tüzifa szállítását** árlejtés útján kívánom biztosítani.

Felhivatnak mindazok, kik a tüzfát szállítani óhajtják, hogy erre vonatkozó egy koronás bélyeggel ellátott zártajánlatukat **1907. évi szeptember hó 12-ig** hozzám nyujtsák be.

Abban megírandó, hogy a szállítandó 240 kbm. kemény száraz fűzifa mily nemű: hasáb bükk, hasáb bükk vegyes tölgyvel, 50% hasáb tölgy, vagy 8 cm. átmérőjű vastagságu ugynevezett hántott fa-e?

Az ajánlott árak betűvel is megjelölendők.

Az ajánlott fa folyó évi november hó 16-ig méterölbe rakva a megyeház udvarára szállítandó be.

Nagyenyed, 1907. augusztus 13-án.

Szász József,
alispán.

158 1-2

961. sz.

1907.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. orsz. fegyintézetben 1908. év január hó 1-től 1908. év deczember hó végéig szükséges mintegy 1200 köbméter első minőségű hasábos, nem usztatott **bükk tüzifa szállításának** biztosítása iránt **folyó évi szeptember hó 17-én** délelőtt 10 óraker nyilvános árverés fog tartatni.

Felhivatnak tehát mindazok, kik árlejtezni kívánnak, hogy szabályszerűen bélyegzett és a vállalati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatukat, melyben az ajánlati egységi árak számokkal és betűkkel kiírandók s az is kiteendő, hogy ajánlattevő a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető árlejtési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti — a fent kített határidőig hozzám nyujtsák be.

Az árlejtési feltételeknek meg nem felelő, vagy más irányban szabálytalan, továbbá az elkésve érkezett, végül a pót- vagy utóajánlat nem fog figyelembe vétetni.

Az ajánlat borítékára „Tüzifa-szállítási ajánlat” czim irandó.

Kir. orsz. fegyintézet igazgatósága.

Nagyenyeden, 1907. augusztus 16-án.

Uray,
igazgató.

161 1-1

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A. 4¹/₄%** kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 30000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 26 K. 11 f.
- B. 5¹/₄%** kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 27 K. 16 f.
- C. 5¹/₄%** kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.
- a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 80 f.
- D. 5¹/₄%** kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.
- a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.
b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 05 K. 05 f.
- E. 6¹/₄%** kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
- a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak **házakra** is adatnak; valamennyi kölcsön — az **egyszersmindenkorra 1% törzsdíjon** kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **LINGNER GYÖRGY** ár által Nagyenyeden nyujtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Fogászati jelentés!

Tiszteletteljesen értesitem Nagyenyed és vidékének úri közönségét, hogy a helyben „**Két Hattyu**” szállodában **működésemet rövid időre ismét megkezdtem.**

Hivatkozom Alsó-Fehér vármegye székhelyén — közmegelegedésre számos éveken át a **fogászat** terén teljesített szolgálataimra, kérem az i. t. igénylőket ezután is szíves bizalmukkal engem felkeresni.

Készítek **összes a modern fogtechnika terén** előforduló különlegességeket, a mit az i. t. igénylő utólagosan — akkor és az esetben — díjaz, ha az általam készített specialis művelet teljesen megelegedésére szolgál.

Kérem a n. é. közönséget a jelenleg Nagyenyeden artózkodó hasonnevű **fogtechnikussal** nem összetéveszteni.

Szíves pártfogásukat továbbra is kérve, maradtam illő tisztelettel

ifj. Prohászka Sándor
fővárosi műfogspeciálista.

162 1-1

Fogműtermem: Budapest, Rákóczi-út 69. szám.

A NAP a magyar ujságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja.

Felelős szerkesztője: **Braun Sándor.** Politikai főmunkatársai: **Bródy Sándor, Lengyel Zoltán és dr. Kalmár Antal.**

A NAP a 48-as eszmény leghívebb katonája és a 67-es politika kérélelhetetlen üldözője.

A NAP már korán reggel megérkezik a vidékre.

A NAP nemcsak a legkitünőbb lap, de a legolcsóbb is.

Egy szám ára 2 krajczár.

Előfizetés: negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér.

Mutatványszámokat készséggel küld:

A NAP kiadóhivatala VIII. ker. Rökk Szilárd-utca 9. sz.

111,3—1907. végreh. sz.

Arveresi hirdetmény.

Alulírott bírósági kiküldött az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1907. évi 5864/1907. sz. végzése következtében dr. Roth Hugo ügyvéd által képviselt Seiler Lajos kolozsvári lakos javára Macsellar Sándor s t. ellen 300 kor. s járulékaik erejéig 1907. évi július hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülglagalt és 1200 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: három drb pej papíra ló, 5 évesek, nyilvános árveresen eladatnak.

Mely árverésnek a vizaknai kir. bíróság 1907. évi V. 111/2 sz. végzése folytán eddigi összesen 49 k. 10 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Alperes Macsellar Sándor kisenyedi lakos hazánál leendő megtartására **1907. évi augusztus 29-ik napján** d. e. 11 órája határidőül kituzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérők szükség esetén beszáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elővezendő ingóságokat mások is le- és felülglagaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Vizakna, 1907. évi augusztus hó 41. napján.

Szász György,
kir. bir. kiküldött.

160 1—1

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN, Tövis-utca 19.

Ajánlom a n. é. birók és gazdaközönségnek kitűnő és elsőrendű **marok lerako arato-gépjavitó** műhelyét használati díj mellett, avagy rész aratásra, melyet nálam raktáron megtekinthetnek és az aratásra megszerezhetnek, avagy az idényre szerződésileg leköthetnek.

Továbbá ajánlom tökéletes, tiszta és szakszerű cseplésre, amit ket teljesen ujjonnan javított gözcséplő garnitúrákkal évek óta gyakorlattal be is bizonyítottam.

Elválllok mindennemű gépek és lakatos munkák készítését, szakszerű javítást, biziklik, varrógepek, permeterző gépek a legjobb gyarmányokból és mindenféle gépkészletek állandóan raktáron tartatnak.

Tökéletesen jó permeterzők és biziklik napi díjak mellett használatra adhatók.

Szakmamban vágó mindennemű költségvetéssel és felvilágosítással díjtalanul szolgálok.

Becsés partfogást kér

kiváló tisztelettel

HEGYI JÁNOS,

műlakatos és gépjavitó műhelye.

12 68—104

Csak SICULIA névvel ellátott üvegek valódiak.

A MALNASI

„SICULIA”

FORRAS-VIZ

a sós savanyúvizek királya.



Sziklaretegeken át fűrt
ártézi forrás.

A gymorogást régió megszüntet. Láthatóan eviggyerjeszt. Azonnal ható kúfőmögesség a kő, tód, tork, gycnoi, vese, helysg hurotos tartalmat ellen koranyi, kethly, Tauszk, kőgler, Dunasán József tana urak ziklyonozta
A MALNASI „SICULIA” forrást a kőfőmögesség legcsúszabb természetes alkalkus sós savanyúvizek minőségük.

Nagyatárségi főraktár:

BRAZAY KÁLMAN**BUDAPEST, József-körút 37.**

Kapható minden gyógyszerárban, drogéria és fűszerkereskedésben.

NAGYENYED VÁROS KÖZÖNSÉGE 150 1—52

GŐZ, KÁD ÉS KŐ (MEDENCZE) FÜRDŐJE

Gőzfürdő.**Fürdőidő:**

Férfiaknak: szerda, csütörtök, szombat és vasárnap reggel 6 órától délután 2 óráig.

Nőknek: kedden és pénteken reggel 6 órától esti 6 óráig.

Árak:

Felnőtteknek . . . 1.20 kor.
Tanulóknak . . . 1.— kor.
Szülővel fürdő 12 éven aluli gyermekek után fejenként 50 fillér fizetendő.

Kádfürdő.**Fürdőidő:**

Az év mindenik szakában, a hét minden napján (hétfő kivételével) nők és férfiak reggeli 6 órától esti 6 óráig fürödhetnek.

Árak:

Az	1	2	3	4	5	6
s z á m u k á d a k b a n						
Felnőtteknek	1.20 k.	1.40	2.—			
Tanulóknak	1.— k.			K. K.		
Szülőjükkal együtt fürdő gyermekeknek	50 f.					*)

*) Ezen díjért a szülőn kívül még három (12 évesnél kisebb) gyermek is fürödhetik.

Kő (medencze) fürdő**Fürdőidő:**

Férfiaknak: szerda, szombat, vasárnap reggel 6 órától este 6 óráig és csütörtökön délután 2 órától esti 6 óráig.

Nőknek: Kedd s péntek reggel 6 órától este 6 óráig és csütörtökön reggel 6 órától délután 2 óráig.

Árak:

Mindenkinek, mindennap 25 fillér.

Modern és kényelmes berendezésű gőzkamra; tükör- és hűtő-medenczék; fényes berendezésű pihenő; massage, tyukszemvágó és fodrász; emelt és súlyszettelt porcellán-kádak; hideg és meleg, felső- és alsóvezetésű útó- és permeterző-zuhanyok. A fürdő a város központján minden időjárás mellett gyalog is könnyen megközelíthető.

Gőz- vagy kádfürdőre előre megváltott 30 drb jegy ára 36 kor. helyett, 30 kor.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár részv.-társ.

Részvénytőke: 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad letéltázasra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jöhiteli pénzüzetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapirokat.

Letétbe elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.

Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számíttol le.

Allandó betétet 5% kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

100 KAT. HOLO.

A legszebb gyümölcsfák.

80.000 gyümölcsfa oltvány
1 millió gyümölcsfa-alany
1 millió előkeres csemete.
Sétaterfák, Diszoserjek, Rozsák, Boggyogyümölcsök stb.

Kitógástalan szőlőoltványok.

2 1/2 millió szőlőoltvány.
Európai és amerikai sima és gyökerecs szőlővesszők stb.
Arjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐOLTVÁNYISKOLÁK FISCHER ÉS TÁRSA, és AMBROSI M.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.